

Mediatiedote, embargo 22.3.2024

Suomalaisten mökkeilyn hiilijalanjälki arvioitiin ensimmäistä kertaa – uudella laskurilla selviää myös yksittäisen mökkeilijän päästöt

Mökkeilyyn liittyvä liikenne on suurin päästöjen lähde. Yksittäisten mökkeilijöiden välillä on kuitenkin suurta vaihtelua.

Kuvateksti: Mökkeilyn hiilijalanjälki koostuu liikkumisesta, energiankulutuksesta, palveluista ja tavaroista ja veneilystä. Suomalaisten mökkien ominaisuudet, varustelutaso ja mökkeilyn tavat vaihtelevat, joten myös yksittäisten mökkien hiilijalanjälkien välillä on suurta vaihtelua. © Adobe Stock

Suomessa on yli puoli miljoonaa kesämökkiä, ja yli puolet suomalaisista viettää aikaa mökeillä. Yhä useampi pohtii myös mökkeilyn ympäristövaikutuksia. Suomen ympäristökeskus Syke laski ensimmäistä kertaa suomalaisten mökkeilyn tuottamat kasvihuonekaasupäästöt. Tutkimusta rahoittivat maa- ja metsätalousministeriö (saaristoasiain neuvottelukunta SANK), ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus Syke. Yhteistyötahoina mukana ovat olleet Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL ry ja Suomen Omakotiliitto ry.

Syken toteuttaman tutkimuksen mukaan suomalaisten mökkeilyn kokonaishiilijalanjälki on noin 1,2 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia vuodessa. Yhden mökin keskimääräinen hiilijalanjälki Suomessa on noin 2,3 hiilidioksidiekvivalenttitonnia vuodessa. Mökkeilyn osuus mökkeilevän suomalaisen keskimääräisestä vuosittaisesta hiilijalanjäljestä on 7,5

prosenttia. Laskenta perustuu pääasiassa vuoden 2021 tietoihin ja vuoden 2023 alussa käytössä olleisiin päästökertoimiin.

Mökkeilyn hiilijalanjälkilaskentaan sisältyvät mökkien energiankulutus, matkat mökille, mökiltä käsin tehtävät asiointimatkat, veneily sekä tavaroiden ja palveluiden kulutus. Laskelmaan eivät sisälly rakentamisvaihe, maankäyttösektorin päästöt, ruoka ja päivittäistavarat tai ulkomailla sijaitsevat mökit.

Eniten kasvihuonekaasupäästöjä syntyy mökkeilyyn liittyvästä liikenteestä. Mökkeilyn hiilijalanjälki koostuu liikkumisesta (58 %), energiankulutuksesta (19 %), tavaroiden ja palveluiden kulutuksesta (18 %) ja veneilystä (5 %).

Hiilijalanjälkilaskennan yhteydessä asiantuntijat selvittivät myös vuosien 2021–2023 energia- ja taloustilanteen vaikutuksia mökkeilyyn. Kyselytutkimukseen saatiin paljon vastauksia. Tämä vahvistaa käsitystä siitä, että mökkeilijöitä kiinnostavat energia- ja ympäristöasiat.

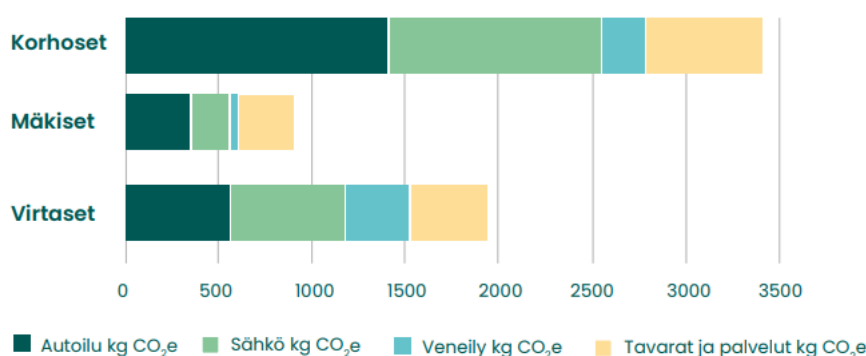
”Suomalaiset mökkeilijät kaipaavat ja hakevat tietoa mökkeilyn ympäristövaikutuksista, ja monet ovat jo tehneet toimia energiankulutuksen ja ilmastopäästöjen vähentämiseksi”, kertoo toiminnanjohtaja **Marju Silander** Suomen Omakotiliitto ry:stä.

Mökkien hiilijalanjälkien välillä on suuria eroja

Suomalaisten mökkien ominaisuudet, varustelutaso ja mökkeilyn tavat vaihtelevat, joten myös yksittäisten mökkien hiilijalanjälkien välillä on suurta vaihtelua. Tutkimuksen rinnalla laadittiin laskuri, jonka avulla jokainen voi halutessaan selvittää oman mökkinsä hiilijalanjäljen. Laskuriin syötetään tietoja mökkimatkoista, lämmityksestä, sähköstä, veneilystä sekä tavaroiden ja palveluiden kulutuksesta.

”Laskurimme auttaa ymmärtämään, mistä juuri oman mökin päästöt aiheutuvat. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulta Järvi- tai Itä-Suomeen mökille matkaavan perheen mökkeilyn hiilijalanjälkeä todennäköisesti kasvattaa pitkä automatka. Lähimökkeilijän hiilijalanjälkeen saattaa puolestaan eniten vaikuttaa mökin talvilämmitys”, kertoo erikoistutkija **Johanna Niemistö** Suomen ympäristökeskuksesta.

Mökkeilyn hiilijalanjälki vuodessa

Kuva: Suomen ympäristökeskus

Kuvateksti: Mökkien hiilijalanjälkien eroja havainnollistamaan tutkijat laativat esimerkit kolmesta mökkeilevästä perheestä. Espoolaiset Korhoset mökkeilevät Savonlinnassa, pitävät talvella yllä peruslämpöä

suoralla sähkölämmityksellä ja veneilevät polttomoottoriveneellä. Korhosten mökkeilyn hiilijalanjälki on 3415 kg CO₂e vuodessa. Jyväskyläläiset Mäkiset lähimökkeilevät Laukaassa, pitävät mökkiä talvisin kylmillään ja veneilevät soutuveneellä. Mäkisten mökkeilyn hiilijalanjälki on 904 kg CO₂e vuodessa. Turkulaiset Virtaset mökkeilevät Kustavissa, pitävät talvisin yllä kuivanapitolämmitystä ja veneilevät polttomoottoriveneellä. Virtasten mökkeilyn hiilijalanjälki on 1937 kg CO₂e vuodessa. © Suomen ympäristökeskus

Mökkeilyn hiilijalanjälkeä voi pienentää monin eri tavoin. Mökkimatkan päästöjä voi vähentää vaihtamalla vähäpäästöisempään kulkutapaan ja pienentämällä matkasuoritetta. Kuten kotonakin, myös mökillä kannattaa käyttää energiaa säästäen ja valita energiatehokas talvilämmitysratkaisu. Mökkeilijän hiilijalanjäljen laskuri tarjoaa lisää vinkkejä ilmastofiksuun mökkeilyyn.

Mökkeilijän hiilijalanjäljen laskuri julkistetaan Kevätmessuilla perjantaina 22.3.2024 Helsingin Messukeskuksessa Kevätlavalla klo klo 13–13.30. Median edustajat voivat etukäteen [tutustua mökkeilyn hiilijalanjäljen laskuriin täällä](https://laskurit.hiilineutraalisuomi.fi) (laskurit.hiilineutraalisuomi.fi). Kevätmessuilla laskuria esittelevät tutkimuksen toteuttajat ja yhteistyökumppanit. Aihetta kommentoi kansanedustaja **Pauli Aalto-Setälä**. Lisätietoja ohjelmasta [Kevätmessujen verkkosivuilla](https://kevatmessut.messukeskus.com) (kevatmessut.messukeskus.com).

Mökkeilyn hiilijalanjälki -tutkimushanketta rahoittivat maa- ja metsätalousministeriö (saaristoasiain neuvottelukunta SANK), ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus Syke. Yhteistyötahoina mukana ovat olleet Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL ry ja Suomen Omakotiliitto ry. Tutkimuksen toteutti Syke. Laskuri laadittiin yhteistyössä Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (Canemure)-hankkeen kanssa.

Tutustu aineistoihin

Mökkeilyn hiilijalanjäljen laskuri: <https://laskurit.hiilineutraalisuomi.fi/mokki/>

Mökkeilyn hiilijalanjälki Suomessa -raportti: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-593-4>

Lisätietoa

erikoistutkija Johanna Niemistö, Suomen ympäristökeskus Syke, Joensuun toimipiste, etunimi.sukunimi@syke.fi, +358 295 251 835

toiminnanjohtaja Marju Silander, Suomen Omakotiliitto ry, etunimi.sukunimi@omakotiliitto.fi, +358 457 200 626

puheenjohtaja Tapio Tervo, Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL ry, etunimi.sukunimi@omakotiliitto.fi, +358 400 609 476

johtava asiantuntija Elina Auri, maa- ja metsätalousministeriö, etunimi.sukunimi@gov.fi, +358 295 162 041

ympäristöneuvos Sanna Andersson, ympäristöministeriö, etunimi.sukunimi@gov.fi, +358 295 250 063